

National Institute for Public Health
and the Environment
Ministry of Health, Welfare and Sport

Chroń swoje dziecko przed chorobami zakaźnymi

Krajowy program szczepień

Chroń swoje dziecko przed chorobami zakaźnymi

Niemal wszystkie dzieci w Holandii są szczepione przeciwko poważnym chorobom zakaźnym. Dlatego też choroby te prawie już nie występują. Szczepienia są jednak ważne, ponieważ kiedy ich zaprzestajemy, choroby powracają.

Po szczepieniu organizm dziecka buduje obronę przed wirusami i bakteriami powodującymi choroby. Jest ono chronione przed chorobą i powikłaniami. Twoje dziecko nie może zarazić też już innych. Jest to również bardzo ważne dla dzieci, które nie zostały (jeszcze) zaszczepione. Na przykład dlatego, że są za małe albo nie mogą zostać zaszczepione z powodu choroby.

Zdrowy start w życie

Uważamy, że ważne jest, aby dzieci miały zdrowy start w życiu. Dlatego wszystkie kraje na świecie oferują szczepienia dla

dzieci. Każdy kraj ma własny harmonogram szczepień. Wszystkie te harmonogramy są bardzo do siebie podobne. W Holandii dzieci są szczepione od ponad 60 lat.

Błonica

Błonica jest ciężką infekcją gardła. Dzieci z błonicą mogą się udusić.

Krztusiec

Krztusiec powoduje silne napady kaszlu, które mogą trwać przez miesiące. Jest on szczególnie niebezpieczny dla niemowląt. Napady kaszlu mogą prowadzić do wyczerpania organizmu oraz uszkodzenia mózgu. Niemowlęta mogą nawet z tego powodu umrzeć. Szczepienia przeciwko krztuścowi chronią dobrze, ale nie w pełni, ani też nie do końca życia. Zaszczepione dzieci, które jednak zachorowały na krztusiec, cierpią na mniej poważnie objawy choroby.

Tężec

Tężec prowadzi do skurczu mięśni. Nieleczony, tężec prowadzi do śmierci. Tężec nie jest chorobą zakaźną. Dziecko może nabawić się tężca, jeśli zostało ugryzione przez zwierzę (zwierzę domowe) albo jeśli w ranie znajduje się brud uliczny.

Polio

Porażenie dziecięce albo polio prowadzi do trwałego porażenia nóg, ramion lub mięśni oddechowych.

Choroba Hib

Bakteria Hib powoduje poważne infekcje, takie jak zakażenie krwi, zapalenie opon mózgowych, zapalenie nagłośni, zapalenie płuc albo zapalenie stawów.

Hepatitis B

Hepatitis B jest wirusowym zapaleniem wątroby typu B. Niekiedy choroba ta nie przechodzi samoczynnie. Wówczas wątroba może się skurczyć, prowadząc do rozwoju raka wątroby.

Choroba pneumokokowa

Pneumokoki są bakteriami, które mogą powodować zakażenie krwi, ostre zapalenie płuc i zapalenie opon mózgowych. Dziecko może również ogłuchnąć. Szczepionka działa przeciwko najczęstszym chorobotwórczym typom pneumokoków.

Świnka

Świnka jest między innymi infekcją gruczołów ślinowych. Dlatego też dzieci cierpiące na świnkę mają pogrubiałą policzek oraz szyję. Niekiedy dochodzi do zapalenia opon mózgowych.

Odra

Odra przenosi się drogą kropelkową i cechuje się wysoką gorączką oraz wysypką skórą. Często występują infekcje ucha, a czasami zapalenie płuc lub zapalenie mózgu, co też może prowadzić do śmierci. Odra jest chorobą silnie zakaźną.

Różyczka

Różyczka jest również chorobą przenoszoną drogą kropelkową, ale o wiele mniej poważną niż odra. W trakcie ciąży choroba ta jest niebezpieczna dla płodu. Niemowlę może urodzić się z poważnymi nieprawidłowościami. Aby zapobiec zarażeniu kobiet w ciąży, przeciwko różyczce szczepione są dziewczynki i chłopcy.

Choroba meningokokowa

Choroba meningokokowa jest wywoływana przez różne typy bakterii meningokoków. Zapalenie opon mózgowych albo zakażenie krwi mogą zostać wywołane meningokokami. Są to poważne choroby, które w krótkim czasie mogą prowadzić do śmierci. Dzieci, których stan się polepszył, mogą nadal skarżyć się na utratę słuchu, problemy z nauką i zachowaniem. Zakażenie krwi wymaga niekiedy amputacji ręki albo nogi. Szczepienia w krajowym programie szczepień chronią przed typami A, C, W i Y, ale nie przed B.

HPV

Wirus brodawczaka ludzkiego (HPV) to grupa wirusów, które mogą powodować raka szyjki macicy i inne rodzaje raka (takie jak raka penisa i odbytu). Niemal każdy zarażony zostaje niezauważalnie w którymś momencie w życiu tymi wirusami. Szczepionka chroni przed 2 rodzajami HPV, które łącznie powodują około 70% przypadków raka szyjki macicy.

**“Zadbaj o swoje
dziecko i o siebie
nawzajem”**

Trilce (33) uważa szczepienie za zdrowy i logiczny wybór

Trilce już przed urodzeniem córki Isabelli miała jasny pogląd na wychowanie dzieci. Zdrowie odgrywa w nim ważną rolę. Trilce często rozmawia o tym przy stole kuchennym z mężem lub przyjaciółmi. Rozmowy te dotyczą zdrowego sposobu odżywiania i snu, ale także szczepień. Według niej, one też stanowią ważny temat. Szczepienia są ważne dla ochrony i bezpieczeństwa jej córki. Ale także innych dzieci.

Przeczytaj historię Trilce i jej córki Isabelli na rijksvaccinatieprogramma.nl/trilce

Bezpieczna i niezawodna

Zanim szczepionka będzie mogła zostać zastosowana, została ona poddana obszernym testom. Dzieje się tak, jak w przypadku innych leków. Dzieciom można podać szczepionkę tylko wtedy, gdy jest jasne, że szczepionka działa i jest bezpieczna. Bezpieczeństwo szczepionek jest również monitorowane podczas użytkowania. Dzieje się tak nie tylko w Holandii, ale na całym świecie.

Szczepionka i ulotka dla pacjenta

Czy chcesz wiedzieć, co zawierają szczepionki, które aplikowane są twojemu dziecku? Wszystkie ulotki różnych szczepionek można znaleźć na stronie internetowej Krajowego Programu Szczepień. Spójrz na ulotki rijksvaccinatieprogramma.nl/bijsluiter.

Jakie szczepienia otrzyma moje dziecko?

● Szczepienia 1 ■ Szczepienia 2

3 miesiące

- DKTP-Hib-HepB
- Pneu

5 miesięcy

- DKTP-Hib-HepB
- Pneu

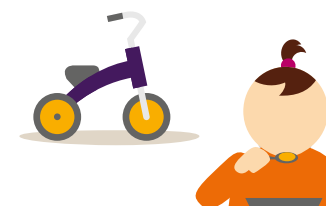
11 miesięcy

- DKTP-Hib-HepB
- Pneu

14 miesięcy

- BMR
- MenACWY

4 lat

- DKTP

9 lat

- DTP
- BMR

12/13 lat (drugie szczepienie pół roku później)

- HPV
- HPV

14 lat

- MenACWY

Dodatkowe szczepienie DKTP-Hib-HepB w wieku 2 miesięcy

Dziecko otrzyma dodatkowe szczepienie w 2 miesiącu życia, jeśli matka nie była zaszczepiona przeciwko krztuścowi w czasie ciąży oraz w szczególnych sytuacjach. Lekarz dziecięcy omówi to z tobą.

Znaczenie skrótów

D	Błonica	P	Polio	Pneu	Pneumokoken	R	Różyczka
K	Krztusiec	Hib	Haemophilus influenzae typ b	B	Świnka	MenACWY	Meningokoken ACWY
T	Tężec	HepB	Hepatitis B	M	Odra	HPV	Wirus brodawczaka ludzkiego HPV

Kiedy moje dziecko otrzyma szczepienia?

Dziecko, które osiągnęło wiek około 3 miesięcy, otrzyma swe pierwsze szczepienia. Układ odpornościowy może już wówczas dobrze reagować. Momenty szczepień zostały wybrane tak, aby zapewnić najlepszą ochronę. Bardzo małe dzieci są szczególnie podatne na choroby zakaźne, takie jak krztusiec. Z tego powodu kobiety w ciąży w Holandii od 22 tygodnia otrzymują szczepionkę przeciwko krztuścowi. Szczepienia w czasie ciąży chronią dziecko przed krztuścem od momentu narodzin. Zwykle dziecko otrzymuje dwa zastrzyki na raz. Szczepienia podaje się w górnej części nogi lub ramienia.

Moje dziecko jest chore. Czy można je zaszczepić?

Jeśli twoje dziecko jest chore lub zażywa leki, skonsultuj się z lekarzem dziecięcym lub pielęgniarką. Niekiedy rozsądnie jest odłożyć szczepienie na późniejszy termin.

Wskazówki dotyczące skutków ubocznych

Szczepienia mogą powodować niepożądane skutki uboczne. Dzieje się tak, ponieważ szczepienia uruchamiają mechanizmy obronne organizmu. Te niepożądane skutki są zwykle łagodne i ustępują samoczynnie. Najczęstszym objawem jest niewielka gorączka krótko po szczepieniu. Miejsce, w

którym wykonano nakłucie, może również się nieco zaczerwienić lub pogrubieć. Kilka wskazówek w celu złagodzenia bólu:

- W przypadku gorączki bardzo ważne jest przyjmowanie wystarczającej ilości napoju.
- Przytulanie i odwracanie uwagi pomaga małym dzieciom, które się źle czują.
- Jeśli dziecko odczuwa ból lub wydaje się, że nie czuje się dobrze, można podać paracetamol. Spójrz na ulotkę dla pacjenta w celu ustalenia właściwej dla twojego dziecka dawki.
- Lepiej nie dotykać zbyt często zaszczepionego ramienia lub nogi. To może wzmocnić ból.

Poważne niepożądane skutki uboczne występują bardzo rzadko. Czy martwisz się, ponieważ Twoje dziecko jest poważnie chore albo wciąż się źle czuje lub ma gorączkę, nawet po kilku dniach? Skontaktuj się wówczas z lekarzem rodzinnym.

Zgłaszanie niepożądanych skutków ubocznych

Możesz zgłosić niepożądany skutek uboczny szczepienia lekarzowi lub pielęgniarce, która dziecko zaszczepiła. Oni przekażą następnie ten skutek uboczny do Bijwerkingencentrum Lareb [Lareb - Centrum Skutków Ubocznych]. Możesz także samodzielnie zgłosić niepożądane skutki uboczne do Lareb. Jest to możliwe za pośrednictwem strony internetowej rijksvaccinatieprogramma.nl.

Szczepienia poza krajowym programem szczepień

Istnieją również szczepionki, które nie są objęte krajowym programem szczepień. Możesz również zaszczyć swoje dziecko lub siebie tymi szczepionkami. Musisz wówczas samodzielnie pokryć ich koszt. Jeśli tego pragniesz, możesz omówić to ze swoim lekarzem rodzinnym lub ośrodkiem szczepień. Szczepionek tych nie można uzyskać w biurze konsultacji.

Możesz przeczytać więcej o szczepionkach dostępnych w Holandii na stronie rivm.nl/vaccinaties

Dzieciom ze zwiększonym ryzykiem gruźlicy oferowane są szczepienia przeciw gruźlicy. Jeśli twoje dziecko kwalifikuje się do tego szczepienia, otrzymasz telefon od wydziału kontroli gruźlicy GGD [Gemeentelijke Gezondheidsdienst – Gminna Służba Zdrowia]. Możesz skontaktować się z GGD, jeśli masz jakiegokolwiek pytania tego dotyczące. Koszty tego szczepienia są refundowane przez ubezpieczenie zdrowotne.

Wybierasz się w (daleką) podróż z dzieckiem? Zapytaj wówczas biuro szczepień podróżnych (GGD), czy konieczne są dodatkowe szczepienia.

W rozmowie z opieką zdrowotną nad młodzieżą

Na stronie rijksvaccinatieprogramma.nl znajdziesz więcej informacji na temat różnych chorób zakaźnych, szczepień i skutków ubocznych. Niestety w Internecie jest też wiele niepoprawnych informacji. Dlatego zawsze możesz skontaktować się z

lekarzem lub pielęgniarką z biura konsultacji, Centrum voor Jeugd en Gezin [Centrum ds. Młodzieży i Rodziny] lub GGD w twoim regionie w sprawie pytań dotyczących szczepień i chorób.

Dane o szczepieniu

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego i Środowiska (RIVM) informuje rodziców o szczepieniach. Zaczyna on od zaproszenia kobiet w ciąży na szczepienie 22ego tygodnia. Krótco po urodzeniu rodzice otrzymują kopertę z kartami szczepień na wszystkie szczepienia, aż do ukończenia przez dziecko 14 miesięcy życia. Kiedy dziecko ukończy 4 i 9 lat, rodzice ponownie otrzymają zaproszenie na następne szczepienie. W roku, w którym dziewczęta kończą 13 lat, otrzymują one również zaproszenia na szczepienia przeciw rakowi szyjki macicy. W roku, w którym chłopcy i dziewczęta kończą 14 lat, otrzymują zaproszenie na szczepienie przeciwko chorobie meningokokowej.

Szczepienia są rejestrowane w trzech miejscach: w dokumentach opieki zdrowotnej nad młodzieżą, na świadectwie szczepień dziecka i długoterminowo w całym kraju w RIVM.

RIVM wykorzystuje te dane do ciągłego pomiaru jakości programu i szczepionek, aby móc wysyłać przypomnienia, dostarczać kopie świadectwa szczepienia i określać odsetek dzieci zaszczepionych w Holandii. Jeśli wybuchnie choroba zakaźna, bardzo ważne jest, aby wiedzieć, które dzieci są chronione. Dzięki temu wiadomo, czy istnieje szansa na rozprzestrzenienie się i czy konieczne są specjalne środki ochronne.

Published by:

**National Institute for Public Health
and the Environment, RIVM**

P.O. Box 1 | 3720 BA Bilthoven

The Netherlands

www.rivm.nl/en

January 2020

Committed to *health and sustainability*